

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Марин Русев,

**СУ „Св. Кл. Охридски“, Геолого-географски факултет,
катедра Регионална и политическа география**

на

**дисертационен труд за присъждане на
образователната и научна степен „доктор“**

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ	4.4. Науки за Земята
ДОКТОРАНТСКА ПРОГРАМА	География на страните – регионална и политическа география
АВТОР	Кристиян Ангелов Луканов
ТЕМА	Геостратегически аспекти от интеграционната политика на Европейския съюз в Дунавския регион
НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ	проф. д-р Марин Русев

ДАНИИ ЗА ДОКТОРАНТА И ПРОЦЕДУРАТА

Кристиян Луканов завършва с отличие 73 СОУ „Владислав Граматик“ (2010 г.). През периода 2010 – 2017г. е студент във Философския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, където последователно придобива бакалавърска степен по Сравнителна политология и магистърска – по Европейски проекти. Успоредно с това през 2014 – 2016 г. работи като агент за Xerox и Concentrix LT, социологическа агенция „Маркет Линкс“ и Обединени бизнес клубове – България. През 2016-2019 г. е политически анализатор и репортер към новинарския сайт „Информо Медия“.

През 2017 г. Кристиян Луканов става докторант в катедра Регионална и политическа география към Геолого-географския факултет на СУ „Св. Климент Охридски“. През 2019 г. след спечелен конкурс е назначен в нея за асистент. През същата година печели награда за най-добър млад учен, учредена съвместно от Австрийското министерство на образованието, науката и изследванията и Института за Дунавския регион. Владее отлично английски и френски език.

Докторантурата на Кристиян Луканов започва след спечелен конкурс и зачисляване с Ректорска заповед № РД 20-1003 / 12 .07. 2017 г. Отчислен е с право на защита с Ректорска заповед № РД 20-1511 / 29. 09. 2020 г. На свое разширено заседание, проведено на 30. 09. 2021 г., катедра Регионална и политическа география предлага начало на процедурата по защита на дисертационната теза на докторант Луканов, както и проекто-състав на Научно жури. Предложението е одобрено от Факултетния съвет на Геолого-географски факултет на 12. 10. 2021 г., което е потвърдено с Ректорска заповед № РД 38-512 / 20. 10. 2021 г.

Първото заседание на Научното жури е на 25.10.2021. и определя председател, рецензенти и дата на защитата – 09. 02. 2022 г. На него ми е възложено и настоящото становище.

Няма допуснати нарушения по процедурите за зачисляване, отчисляване на докторант Луканов и защита на неговата дисертация.

ДАНИИ ЗА ДИСЕРТАЦИЯТА И АВТОРЕФЕРАТА

Дисертационният труд е в обем от 168 страници основен текст. Литературната справка се състои от 209 аналитични научни източника (в т. ч. 89 на латиница). Освен тях са представени още 25 електронни източника с предимно обзорно значение за темата на дисертацията. Трудът е богато онагледен с 52 пряко обвързани с основния текст фигури (предимно карти, каросхеми и картодиаграми) и 15 таблици, което му придава висока научна стойност. Освен това, отделно отделно в края на дисертационния труд са представени още 18 представителни приложения (предимно каросхеми), по-голямата част от които са непряко обвързани с темата.

Специално внимание трябва да се обърне на уникалната карта на европейската речно-канална плавателна система, представена на стр. 59 (*фиг. 14*). На практика същата е реплика на един много по-представителен продукт, който е резултат от авторската идея карта, съставена по

инициатива на ООН на английски, немски, френски и руски език, да бъде подробно преработена и представена и на български език в оригинален формат (1500 / 1180 mm).

Структурата на дисертационния труд включва увод, 4 глави, заключение, литературна справка и приложения. Отделно още в началото на дисертацията е съставен списък с използваните в нея съкращения.

Работната хипотеза е представена чрез умело постепенно стесняване както на обекта, така и на предмета на изследване – съответно:

- Дунавския регион и неговите съставни части в т. нар. Долен Дунав;
- Дунавската интеграционна политика и нейните кохезионни ефекти за прилежащите макро-, мезо- и микрорегиони на дунавските страни.

Спазени са и традиционните научни подходи на базата на добре представена обща теоретико-методологична основа да се изгради логична дисертационна структура, завършваща с прагматични акценти, отнасящи се до България / Северна България / придунавските области / общини.

Стилът на разработката е на високо научно ниво. Налице е умело изграждане на интердисциплинарна проблемна област в зоната на контакт между география, история, културология, демография, икономика, политология, международни отношения, регионалистика. Редица обективно формулирани резултати от изследването имат приносен характер.

Уводът е адекватен на работната хипотеза и има ясна кореспонденция с получените научни резултати.

Първа глава има теоретичен характер, извежда необходимите концептуални основи и дефинира ключовите методологични механизми и научни понятия в изследването. Представя регионалната интеграция от гледна точка на геостратегическия анализ, при това както от междудържавна, така и от вътрешнодържавна интеграционна гледна точка. Тук заслужава да се обърне специално внимание на сполучливия опит за синонимно разглеждане на понятията геостратегия и регионална политика с отчет на пространствения изследователски мащаб.

Втора глава създава много добра представа за значимостта на река Дунав в историческото развитие на културно-политическите и социално-икономическите процеси в Европа и по-конкретно на нейния диагонален вектор между континенталния център и югоизточните му предели. Специално внимание се отделя на причините за формираните през столетията диспаритети между Горен и Долен Дунав и неусвоените потенциални интеграционни възможности на дунавските страни. Използван е един от най-ефективните начини за метрични оценки на базата на речната транспортна статистика, както и чрез инфраструктурни сравнения.

Трета глава има прагматичен характер от гледна точка на наднационалните инструменти, които могат да стимулират нови интеграционни тенденции към намаляване на вътрешните за Дунавския регион инфраструктурни, транспортно-търговски и комплексни социално-икономически контрасти. Основен акцент тук е оценката доколко е и може да бъде в това отношение ефективна интеграционната вътрешна и външна политика на ЕС, като ясно личат посланията на автора за необходимост от нейното преосмисляне.

Четвъртата глава поставя най-логичния акцент на изследването – този за българските аспекти на дунавската тематика. Изключително умело това се прави чрез стесняване на изследователския обект от общобългарския интерес към конкретиката на Северна България, нейните придунавски области, общини и селища. В качеството на синтетичен сравнителен индикатор за съвременното им състояние, общ и интеграционен потенциал са съставени географски паспорти на различни пространствени нива. Използвани са обективно формулирани доводи за необходимостта от ревизия на националната ни стратегия, засягаща географското положение и хронологичните аспекти при изграждането на нови дунавски мостове между България и Румъния от гледна точка на концепцията за регионална ефективност.

Авторефератът е в оптимален обем от 45 стр. и отразява коректно основната същност на изследването.

КРИТИЧНИ БЕЛЕЖКИ, ПРЕПОРЪКИ И ПРИНОСИ

Всяко научно изследване има своите достойнства и перманентна необходимост от усъвършенстване. Настоящото не се отличава в това отношение. Необходимо е например, по-ясно да се адресират препоръки към българските областни и общински ръководства за конкретни адаптивни политики в общата европейска интеграционна стратегия за Дунавския регион. Пропусната е също възможността да се посочи заслужения изследователски принос на някои български географи, свързан с дунавската научна тематика.

Според мен авторът може да публикува дисертационния си труд, като го реструктурира в по-конкретна последователност, допълни и прередактира като книга с монографичен характер.

Като цяло приемам така формулираните от автора на стр. 168 приноси, но според мен третият от тях трябва да се генерализира в много по-съкратен вид.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Рецензираното изследване засяга актуална проблематика, отличава се със самостоятелност на вложените творчески усилия и автентичност на получените резултати. Може да бъде полезно като база за по-нататъшни изследвания в посочената тематична област.

Това ми дава основание да предложа на почитаемото Научно жури да присъди на докторант Кристиян Ангелов Луканов образователната и научна степен „доктор“, за което със „ЗА“ ще гласувам и аз.

03. 01. 2022 г.

Рецензент:

/проф. Марин Русев/